

EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu 2014.-2021.gada
Divpusējās sadarbības fonda
stratēģiskās iniciatīvas¹ pieteikums²

1. Iniciatīvas iesniedzējs	Norvēģijas Karalistes vēstniecība Rīgā
2. Iniciatīvas nosaukums	3D skenēšana un jaunās tehnoloģijas kultūras mantojuma pārvaldībā
3. Iniciatīvas īstenotājs	Latvijas Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde
4. Iniciatīvas partneris(i)	Norvēģijas Kultūras mantojuma direktorāts
5. Ieviešanas periods	2019. gada maijs – 2025. gada aprīlis
6. Finansējums	126 606 EUR
7. Stratēģiskā prioritāte atbilstoši Darba plānam ³	Māksla un kultūra
	Kultūras mantojuma saglabāšana mākslas un kultūras prioritātes ietvaros, ko veido pierādījumos balstīta pētniecība un sākotnējā materiāla fiksēšana pārraudzības un pārvaldības nolūkiem. Mūsdienu tehnoloģiju un pieeju lietošana – pieredzes un zināšanu apmaiņa, jaunu pieeju un to sniegto priekšrocību kultūras mantojuma saglabāšanā apmaiņa.

8. Iniciatīvas mērķis

[Aprakstiet iniciatīvas mērķi. Īsi aprakstiet, kā iniciatīva palīdzēs stiprināt divpusējo sadarbību ar donorvalsti(īm).]

Skaidrojums: Iniciatīvu īsteno Divpusējās sadarbības fonda ietvaros, kura mērķis ir stiprināt divpusējās attiecības starp Latviju un donorvalstīm, līdz ar to iniciatīvas mērķim jābūt atbilstošam Divpusējās sadarbības fonda mērķim.

Iniciatīvas mērķis ir nacionālo kultūras mantojuma iestāžu ekspertu kapacitātes stiprināšana Latvijā un Norvēģijā, izmantojot inovācijas un mūsdienu tehnoloģijas mantojuma saglabāšanā. Iniciatīva veicinātu platformas izveidi turpmākai sadarbībai un zināšanu apmaiņai starp saņēmējvalstu un donorvalstu ekspertiem. Šāda zināšanu apmaiņa sekmētu kvalitatīvāku kultūras mantojuma saglabāšanu ar atbilstošām metodēm, nodrošinot plašāku ekspertu loku un informētību par jaunākajām tehnoloģijām.

¹ Stratēģisko iniciatīvu informatīvais materiāls pieejams <https://www.eeagrants.lv/?id=134>.

² Pieteikuma aizpildīšanai izmantota sākotnējā veidlapa. Aktuālā pieteikuma veidlapa pieejama <https://www.eeagrants.lv/?id=134>.

³ Darba plāns pieejams <https://www.eeagrants.lv/?id=134>.

9. Iniciatīvas apraksts**9.1. Iniciatīvas pamatojums**

[Aprakstiet iniciatīvas nepieciešamību. Norādiet, kādas ir problēmas / vajadzības, kuras risinās iniciatīva un kā tiks risinātas problēmas / vajadzības, kā arī sniedziet citu būtisku informāciju, kas pamato iniciatīvu.]

2017. gadā Rīgā (Latvijā) un Trondheimā (Norvēģijā) tika noorganizēti divi semināri par 3D skenēšanas praktisku lietojumu un jaunākajām tehnoloģijām restaurācijas projektos, kuru galvenais mērķis bija sekmēt un dalīties zināšanās par priekšrocībām un iespējām, ko var gūt kvalitatīvā vēsturisko objektu izpētē, fiksēšanā un saglabāšanā, lietojot nedestruktīvas metodes. Seminārus organizēja Latvijas Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde sadarbībā ar Norvēģijas Kultūras mantojuma direktorātu (*Riksantikvaren*). Seminārus finansēja no EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu 2009.-2014.gada bilaterālā fonda programmas līmenī līdzekļiem.

Pēc teorētiskā un praktiskā ievada noklausīšanās par mūsdienu metodēm kultūras pieminekļu izpētē un fiksēšanā (arhitektūra, arheoloģija, māksla) semināru gaitā visi iesaistītie dalībnieki atzina, ka nepieciešama turpmāka informācijas apmaiņa un analīze attiecīgajā jomā, proti, ir nepieciešams dažādu paņēmienu novērtējums, ņemot vērā dažādu veidu kultūras mantojuma objektu specifiskās vajadzības, datu uzglabāšanu, lietotājam draudzīgu pieeju un izmaksas, nepieciešams pilnveidot zināšanas par pakalpojumu sagatavošanu un iepirkumiem, kā arī tika noteikta nepieciešamība attīstīt turpmāku sadarbību starp Norvēģiju un Latviju.

Balstoties uz seminārā konstatēto, tika secināts, ka ir nepieciešams izstrādāt vadlīnijas, skaidrojot izpētes mērķus, kvalitātes prasības, ieteicamos datu glabāšanas formātus un tehnoloģiskos risinājumus. Lai nodrošinātu pilnīgu informētību par mūsdienu izpētes un saglabāšanas metodēm, kultūras mantojuma profesionāļi jābudina apgūt praktiskas iemaņas gan skenēšanā, gan iegūto rezultātu apstrādē, kas paaugstinātu zināšanas un izpratni par 3D skenēšanas potenciālu kultūras mantojuma saglabāšanas procesā. Lai panāktu efektīvu minēto vajadzību apmierināšanu, kā arī nozares attīstību un moderno tehnoloģiju pieejamību, būtu ļoti ieteicams turpināt sadarbību, jo īpaši, ņemot vērā šīs tēmas inovatīvo dabu un Latvijas un Norvēģijas kultūras mantojuma iestāžu kopīgās intereses.

9.2. Iniciatīvas aktivitātes, to ieviešanas laika grafiks un izmaksas⁴

Nr.	Aktivitāte	Laika grafiks	Izmaksas, EUR
1.	Divpusējs seminārs Norvēģijā kultūras mantojuma iestāžu pārstāvjiem (praktiska 3D skenēšana, iegūto rezultātu apstrāde)	2019. gada 4. ceturksnis	19 115
2.	Divpusējs seminārs Latvijā kultūras mantojuma iestāžu pārstāvjiem (praktiska 3D skenēšana, iegūto rezultātu apstrāde)	2020. gads	14 500
3.	Rokasgrāmatas izstrāde, ieskaitot divas darba grupas sanāksmes (Rīgā, Oslo)	2021. – 2023. gads	34 970
4.	Seminārs un rokasgrāmatas prezentācija Norvēģijā	2024. gads	16 940
5.	Noslēguma seminārs un rokasgrāmatas prezentācija Latvijā	2025. gads	17 414
6.	Audita izmaksas ⁵ (ārpakalpojums)	2025. gads	12 075
7.	Administratīvās izmaksas	2019. – 2025. gads	11 592
KOPĀ			126 606

⁴ Divpusējās sadarbības fonda attiecināmos izdevumus lūdzam skatīt stratēģisko iniciatīvu informatīvajā materiālā, kas pieejams: <https://www.eeagrants.lv/?id=135>.

⁵ Informāciju par pamatojošo dokumentu pārbaudi un pārskatu iesniegšanu lūdzam skatīt stratēģisko iniciatīvu informatīvajā materiālā, kas pieejams: <https://www.eeagrants.lv/?id=135>.

9.3. Iniciatīvas mērķgrupa

[Aprakstiet, kas ir mērķgrupa un kādu labumu tā gūs no iniciatīvas.]

Nacionālo kultūras mantojuma iestāžu eksperti, kultūras mantojuma objektu īpašnieki, arhitekti, būvnieki, investori.

9.4. Iniciatīvas partnera loma un iesaiste

[Skaidrojiet partnera izvēli un aprakstiet partnera(u) lomu, iesaisti iniciatīvas plānošanā un īstenošanā, sagaidāmos rezultātus un pievienoto vērtību, ko partneris sniegs iniciatīvai.]

Sadarbība ir ļoti aktuāla gan donorvalstīm, gan saņēmējvalstij, līdz ar to paredzēts, ka lomas un priekšrocības būs līdzvērtīgas – semināru organizēšana attiecīgajās valstīs, atbildība par ekspertu izvēli un gadījumu izpēti, dalība rokasgrāmatas izstrādes darba grupā. Semināru tēmas tiks izvēlētas atbilstoši attiecīgo valstu aktuālajām vajadzībām, pieredzē balstītu gadījumu izpētei, apvienojot katras valsts stiprās puses un jomas, ko nepieciešams attīstīt.

Seminārus Latvijā organizēs Latvijas Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, aktivitātes Norvēģijā organizēs Norvēģijas Kultūras mantojuma direktorāts. Iepriekš organizētajos semināros Latvijā un Norvēģijā ir pierādījusies abu organizāciju spēja veiksmīgi sadarboties semināra programmas izveidē, lektoru un profesionāļu piesaistē un visu praktisko jautājumu kārtošā, lai noorganizētu labi izplānotus un apmeklētus pasākumus. Abu pušu izveidojusies kvalitatīvā un ilgstošā sadarbība ir veiksmīgas šīs iniciatīvas īstenošanas stūrakmens. Atlīdzība ekspertiem tiks noteikta ņemot vērā tā brīža tirgus cenu.

Seminārus apmeklēs gan ielūgtie profesionāļi (arhitekti, būvnieki, restauratori), gan citi interesenti (kultūras mantojuma objektu īpašnieki, kultūras mantojuma iestāžu pārstāvji u. tml.), jo attiecīgā tēma ir ļoti saistoša plašam ekspertu lokam. Ņemot vērā iepriekšējo pozitīvo sadarbības pieredzi, iniciatīvu paredzēts īstenot sadarbībā ar profesionālajām sabiedriskajām organizācijām (piemēram, Latvijas Arhitektu savienība, Latvijas Restauratoru biedrība, ICOMOS, u.c.), tās iesaistot gan semināru rīkošanā, gan rokasgrāmatas izstrādē. Semināriem iespēju robežās tiks organizēta tiešsaistes straumēšana (lekcijas un prezentācijas). Savukārt iniciatīvas rezultātā tapušās atziņas un rokasgrāmata būs brīvi pieejama visiem interesentiem, tās izplatīšanā paredzēts iesaistīt ne tikai Pārvaldes reģionālo nodaļu darbiniekus, bet arī sabiedriskās organizācijas. Pārvalde pēdējo gadu laikā ir veikusi ap 100 objektu 3D skenējumus, tos informatīvos semināros bez maksas nododot kultūras pieminekļu īpašnieku lietošanā – turpmākai saglabāšanas un atjaunošanas plānošanai. Šāds komunikācijas veids nodrošina padziļinātas izpratnes veidošanos, kā arī informācijas nodošanu citiem kultūras pieminekļu īpašniekiem un ekspertiem, kam līdz šim ar moderno tehnoloģiju lietošanu nav bijusi saistība.

Norvēģijas Kultūras mantojuma direktorāts kā sadarbības partneris tika izvēlēts kā attiecīgā kultūras mantojuma saglabāšanas iestāde Norvēģijā, pierādot lielu interesi par mūsdienīgu pieeju un tehnoloģijām kultūras mantojuma saglabāšanā, kā arī noteiktu pieredzi moderno tehnoloģiju pielietošanā. Līdzšinējā sadarbībā noteiktu objektu saglabāšanā un kopīgos kultūras mantojuma vietu apmeklējumos Norvēģijā, kā arī Latvijā pierādījās augsti kvalitātes standarti Norvēģijas ekspertu darbā un liela interese un potenciāls kultūras mantojuma saglabāšanā Latvijā, izmantojot modernās tehnoloģijas, jo īpaši tehnoloģiju lietošanu praksē. Abas puses nonāca pie secinājuma, ka nepieciešams turpināt sadarbību, lai detalizētāk izstrādātu pašlaik trūkstošos 3D skenēšanas specifikāciju jautājumus, glabāšanas prasības un kvalitātes kontroles kritērijus.

10. Plānotie rezultāti

[Aprakstiet iniciatīvas sagaidāmos rezultātus un kā iniciatīvas sagaidāmie rezultāti veicinās divpusējo sadarbību ar donorvalsti(-īm).]

Projekta sagaidāmais rezultāts būs turpmāka diskusija par 3D skenēšanas specifiku un rokasgrāmatas izstrāde ieinteresētajām personām (ekspertiem, kultūras mantojuma īpašniekiem, arhitektiem, restauratoriem u. tml.), ko varēs izmantot plašs ekspertu loks Norvēģijā un Latvijā, sniedzot labumu zināšanu apmaiņai, balstoties uz vienotiem kvalitātes kritērijiem un specifikācijām, starp saņēmējvalsts un donorvalstu ekspertiem.

10.1. Kvantitatīvie rezultāti

IZNĀKUMS	RĀDĪTĀJS	SASNIEDZAMĀ VĒRTĪBA
Donorvalstu un saņēmējvalstu institūciju kopīgi organizēti semināri	Donorvalstu un saņēmējvalstu institūciju kopīgi organizēto semināru skaits. Ekspertu skaits.	2 semināri, 15 eksperti no katras valsts katrā seminārā
Ar 3D metodes palīdzību skenētie objekti	Ar 3D metodes palīdzību skenēto objektu skaits	4
Semināri pētījuma/skenēšanas metodes tiešajiem lietotājiem (īpašniekiem, arhitektiem, būvinžinieriem)	Semināru skaits tiešajiem lietotājiem (īpašniekiem, arhitektiem, būvinžinieriem) Dalībnieku skaits	2 semināri, 50 eksperti no katras valsts semināros attiecīgajās valstīs
Rokasgrāmata par 3D skenēšanas lietošanu kultūras mantojuma izpētē	Rokasgrāmatu par 3D skenēšanas lietošanu kultūras mantojuma izpētē skaits	1

10.2. Kvalitatīvie rezultāti

IZNĀKUMS	RĀDĪTĀJS	SASNIEDZAMĀ VĒRTĪBA
Zināšanas un labāka izpratne par inovācijām un mūsdienu tehnoloģiju pielietojumu kultūras mantojuma saglabāšanā.	Paaugstināts kultūras mantojuma profesionāļu izpratnes līmenis un zināšanas par inovāciju un mūsdienu tehnoloģiju priekšrocībām un pielietojumu kultūras mantojuma saglabāšanā.	N/P

11. Iniciatīvas īstenotāja apliecinājums

Es, iniciatīvas īstenotāja likumīgais pārstāvis (atbildīgā amatpersona),

apliecinu, ka:

1. iniciatīvas īstenotājs, t. sk., iesaistītais (-ie) iniciatīvas partneris (-i), ir iepazinies ar visiem Divpusējās sadarbības fonda finansējuma saņemšanas nosacījumiem, kas ir noteikti normatīvajos aktos par Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.–2021. gada perioda vadību (Donorvalstu Noteikumi par EEZ un Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.–2021. gadam ieviešanu⁶, Donorvalstu Divpusējās sadarbības vadlīnijas un Latvijas Republikas Ministru kabineta

⁶ 4. nodaļa „Divpusējās attiecības” un 8.8. sadaļa „Divpusējā sadarbības fonda attiecināmās izmaksas”

Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.–2021. gada perioda vadības noteikumu projekts⁷) un apņemas tos ievērot un ievērot nacionālos normatīvos aktus iniciatīvas īstenošanas gaitā;

2. iniciatīvā un tā pielikumos iekļautā informācija ir patiesa, un šīs iniciatīvas ieviešanai pieprasītais Divpusējās sadarbības fonda finansējums tiks izmantots saskaņā ar iniciatīvas aprakstu;
3. iniciatīvas īstenošanas uzņemas atbildību par iniciatīvas īstenošanu, kā arī par iniciatīvas rezultātiem;
4. iniciatīvas priekšlikumu ir parakstījusi persona, kurai ir paraksta tiesības;
5. iniciatīvas īstenošanai nav nodokļu parādu, sociālās apdrošināšanas iemaksu vai citu obligāto maksājumu parādu;
6. iniciatīvas īstenošanas uzņemas atbildību par iniciatīvas īstenošanu, kā arī par iniciatīvas rezultātiem;
7. iniciatīvas īstenošanai nav neatbilstoši veikto izdevumu maksājumu parādu citos projektos, kas finansēti no Eiropas Savienības finanšu avotiem un citiem ārvalstu finanšu palīdzības instrumentiem vai valsts vai pašvaldību budžeta;
8. iniciatīvas īstenošanai ir pieejami stabili un pietiekami finanšu līdzekļi un citi resursi, lai noteiktajā apmērā nodrošinātu iniciatīvas priekšfinansēšanu, kā arī iniciatīvas īstenošanas nepārtrauktību;
9. nav zināmu iemeslu, kādēļ šo iniciatīvu nevarētu īstenot vai kas varētu aizkavēt tās īstenošanu, un apstiprinu, ka iniciatīvā noteiktās saistības iespējams veikt līdz 2025. gada 30. aprīlim;
10. iniciatīvas aktivitātes netika un netiek finansētas vai līdzfinansētas no citiem finanšu avotiem (citiem Eiropas Savienības finanšu avotiem, citiem ārvalstu palīdzības instrumentiem, kā arī valsts un pašvaldības budžeta līdzekļiem), un, ja iniciatīvu apstiprinās, šajā iniciatīvas pieteikumā minētās aktivitātes netiks pieteiktas finansējumam vai līdzfinansējumam no citiem finanšu avotiem;
11. iniciatīva nekvalificējas kā komercdarbības atbalsta iniciatīva saskaņā ar Latvijas Republikas Komercdarbības atbalsta kontroles likuma 5. pantu;
12. jebkāds sadārdzinājums, kas radīsies iniciatīvas ieviešanas laikā, tiks finansēts no iniciatīvas īstenošanas līdzekļiem vai citas iestādes nodrošinātiem finanšu līdzekļiem.

Apzinos, ka nepatiesas apliecinājumā sniegtās informācijas gadījumā administratīva un finansiāla rakstura sankcijas var tikt uzsāktas pret iniciatīvas īstenošanu.

Datums:	
Paraksts	

⁷ V. sadaļa „Finanšu instrumentu tehniskās palīdzības un divpusējās sadarbības fonda ieviešana”